

PARKEREN

Problemen en uitdagingen

Joris Willems

Docent PCVO Limburg, verkeerskunde
Zelfstandig adviseur verkeer & mobiliteit

1

Inhoud

- Parkeer-“problemen” en uitdagingen
- Van vraagvolgend naar duurzaam parkeerbeleid
- Principes parkeerbeheer en -handhaving
- Valkuilen parkeerbeleid
- Uitsmijters

2

PARKEERPROBLEMEN EN UITDAGINGEN

Diagnose: Te veel of te weinig parkeerplaatsen ?

3

Waarom parkeerbeleid?

Argument 1: Ruimte is schaars, zeker bij ons:

Enkele cijfers:

- 1 auto: 10 m²
- 1 auto op ppl: 25 m²
- 6 miljoen auto's:
  - 150.000.000 m²
  - 15.000 hectare, 30.000 voetbalvelden
  - 150 km²
- = 0.5% van totale oppervlakte

4

Ook gereserveerde
ruimte meetellen!

5

Argument 2: P-voorzieningen kosten geld:

- Grond: 25 m² à € 200/m²
- Bouw: fundering, materialen: € 100/m²
- Totaal: € 7500,- voor één bovengrondse plaats

- Ondergronds: ± € 30.000 /ppl. !

6

Argument 3: bereikbaarheid

- P is belangrijk voor de stad, handelaar, bezoeker
- Te weinig: mensen blijven weg
- Te veel? Jazeker: wegen slibben dicht
- 80%-bezetting: evenwicht comfort - investeringskost.
- Middel om ongewenst autogebruik te beperken (selectieve bereikbaarheid)

7

P-Behoeften vaak overschat

Bereikbaarheid en handhaving: ook voor voetganger en fietser

9

Argument 4: indirect: veiligheid, leefbaarheid, milieu, openbare ruimte

- veiligheid: ontwerp in relatie tot snelheid
- leefbaarheid/milieu: aandacht voor selectieve bereikbaarheid en dito autogebruik
- kwalitatief ruimtegebruik: "platgeparkeerde" ruimte

10

Conclusie: 4 soorten P-problemen

Probleem 1: te weinig

- Heel soms
- Marktdag, festival, begrafenis, ...? Pieken nooit basis voor dagdagelijkse behoefte
- Uitgaan van gezonde basisbehoefte

Probleem 2: te veel? Jazeker!

- Vnl. in kleine gemeenten: O.R. wordt volgeparkeerd, blik op de weg, capaciteitsprobleem op toevoerwegen

11

Probleem 3: Verkeerd gebruik

- Plaatsen in centrum gebruikt door langparkeerders
- FoutP: belemmering doorgang OV en LV

Probleem 4: Verkeerde locatie

- Garages in hartje stad: trekt verkeer aan
- Verspreide ppl creëren zoekverkeer
- Zoekverkeer: 1 ppl in winkelstraat trekt 100 voertuigen: illusie van de vrije plaats

Conclusie:

P vaak oorzaak van andere problemen

12

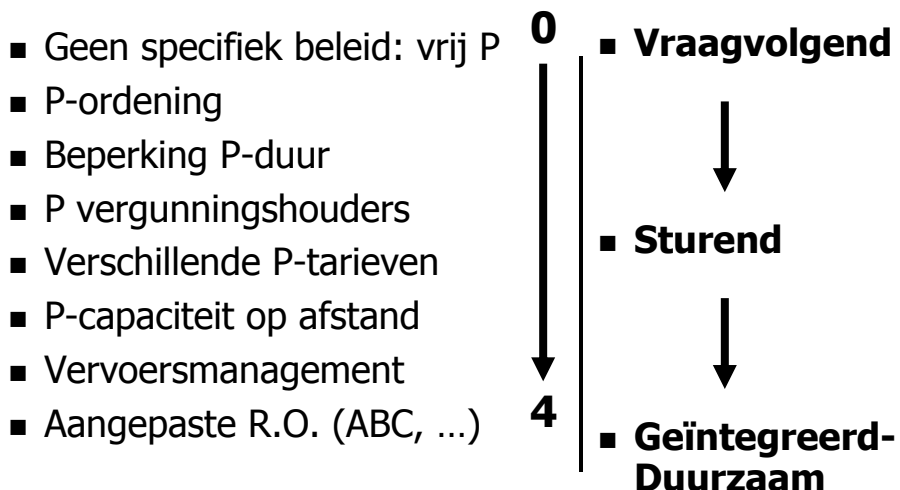
VAN VRAAGVOLGEND NAAR DUURZAAM PARKEERBELEID

Klassieke werkwijze oplossing P-probleem:

1. Meer ppl
2. P.duurbeperving
3. Doelgroepen (bewoners, gratis kwartier, ...)
4. Duurder maken
5. Minder ppl op sommige locaties

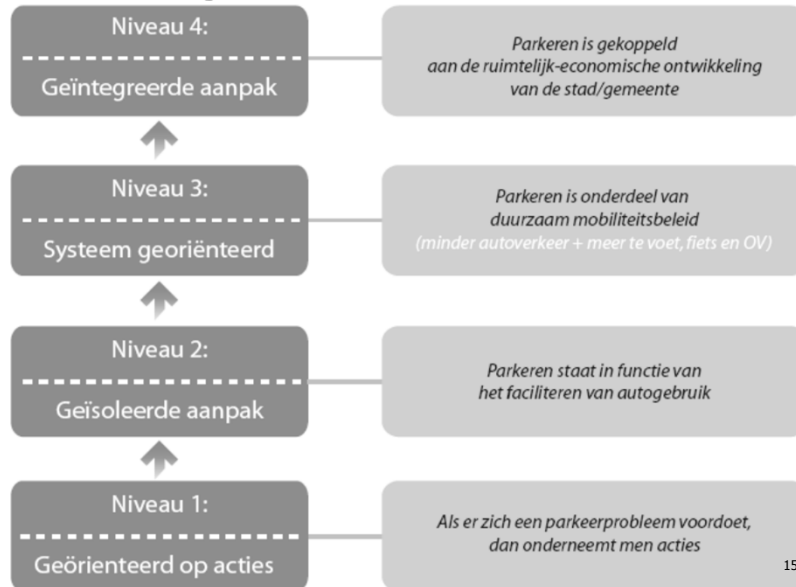
13

Maar er is meer

14

Geïntegreerd parkeerbeleid

Vraagvolgend:

- Belangrijkste betrachting: voldoen aan de vraag
- Bedenking: (latente) vraag zal er altijd zijn
- B.v. meer P-plaatsen, van langsP naar dwarsP, gemillimeter.

Sturend:

- P als instrument om ongewenst autogebruik terug te dringen
- Ondersteuning gewenste R.O., leefbaarheid
- Vnl. door beperking P-capaciteit
- B.v. inleg shuttle-bus, meer fietsstallingen

Dus:

Geïntegreerd, duurzaam P-beleid is onderdeel van mobiliteits-, ruimtelijk, én economisch beleid

En gaat dus verder dan P-maatregelen

17

PRINCIPES PARKEERBEHEER

Doelgroep bewoners:

- Wonen in de stad aanmoedigen.
- Gratis: bestaat niet. Ook niet voor openbare ruimte
- Stimuleren om zelf P-probleem op te lossen: bouwverordeningen met boetes. Praktijk: boetes veel te laag

18

Doelgroep woon-werk:

- Park & Ride: OK, als goedkoper, sneller, comfortabeler.
- Geen mega-parkings in centrumsteden aan stations.
  - Bestemmings-transferium
  - Herkomst-transferium
  - Weide-transferium
- Carpool-parking: goed voor afstanden vanaf 30 km.
- Parkeren bij werkgever: P-kosten doorrekenen!

19

Principes betalend parkeren

- Stad zelf: ook inkomsten zelf
- P-bedrijf: meestal flexibeler, efficiënter. Inkomsten geen doel op zich
- P is onderdeel van stedelijk beleid, manier om verplaatsingsbehoefte (met auto) onder controle te houden, aangenaam woon- en verblijfsklimaat

20

Wat kost parkeren?

- Ondergronds/inpandig?
- Bovengronds?
- Rendabiliteit?
- Terugverdienperiode?
- Noodzakelijke parkeertarieven?

21

Eenvoudige rendabiliteitsberekening garage

Stel: de volgende min./max. gegevens, break-even, excl. BTW:

- kostprijs: € 30.000,- ruwe aankoop
- afschrijving 20 jaar = € 1.500,-/jaar
- beheerskosten: € 750,-/jaar
- totaal: € 2.250,-/jaar, € 187.50,-/maand
- 300 dagen/jaar bezet: € 7.50/dag
- Break even:
  - bij gemiddeld 80% bezetting: tarief van ± € 9.50/dag (± € 1,-/uur)
  - bij gemiddeld 50% bezetting: € 15,-/dag (± € 1.50/uur)
- Dus:
  - voor grote steden geen probleem:
  - voor kleinere steden en dorpen ???
  - Indien goedkoper: subsidiëring automobilist

22

Rendabiliteit bovengronds parkeren

Stel: de volgende min./max. gegevens, break-even, excl. BTW:

- grondkosten (25 m²/ppl.): € 5.000,-
- aanlegkosten (€ 100,-/m²): € 2.500,-
- Totaal: € 7.500,-
- afschrijving 20 jaar = € 375,-/jaar
- beheers- en onderhoudskosten: € 125,-/jaar
- totaal: € 500,-/jaar, € 42,-/maand

- Dus logisch P-tarief (break-even bij 50% bezetting)
  - 300 dagen/jaar bezet: € 1.66/dag
  - 50 % gemiddelde bezetting: € 3.32/dag of ± € 0.50/uur
  - feitelijke waarde bewonersparkeren: € 42,-/**maand**

23

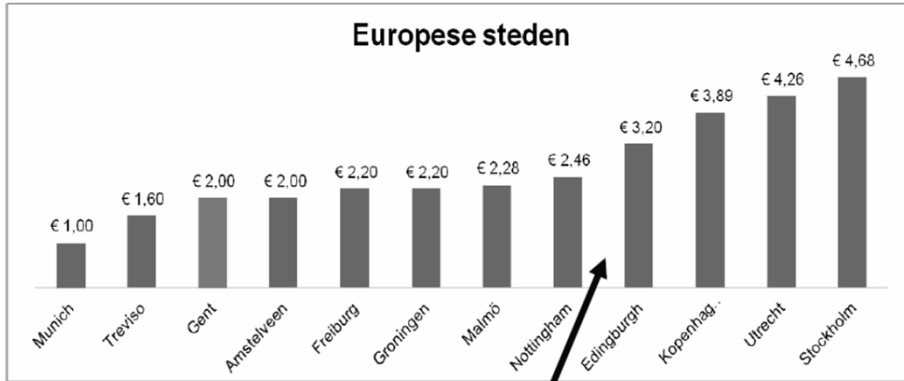
Conclusies tarifiëring

- Feitelijke waarde van:
  - inpandig/ondergronds parkeren = € 2.250/jaar
  - bewonerskaart of bovengrondse ppl. = € 500/jaar

- Ondergronds parkeren = extra weerstand, dus: winst bovengronds parkeren transfereren naar ondergronds parkeren

- automobilist wordt feitelijk erg vaak gesubsidieerd. (waarde straat-P > gemiddelde verkeersbelasting)

24

Benchmark tarifiëring

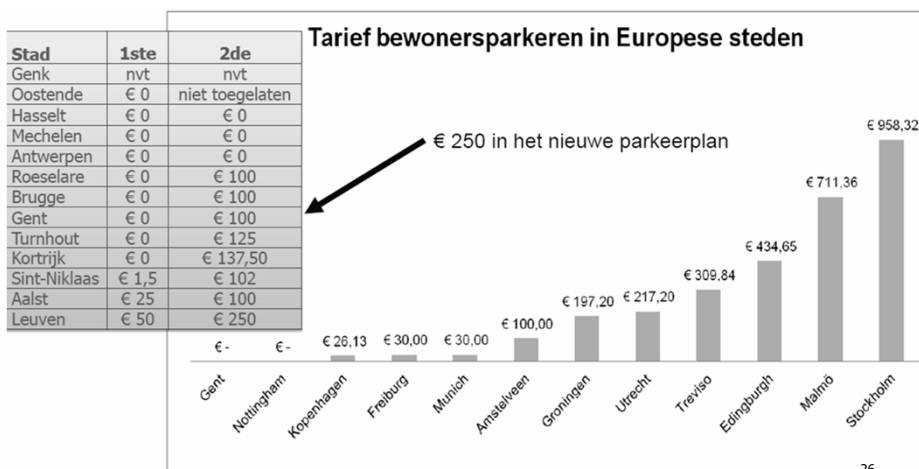
Bezoekersparkeren (per uur)

Nieuw parkeerplan Gent € 2,5

25

Bewonersparkeren

26

Gratis = waardeloos

Vb. station Turnhout (2014): gratis P

27

Handhaving

- Niet enkel voor de centen
- Ook voor Q. openbaar domein
- Veiligheid fietsers en voetgangers
- ...

28

PARKEER-VALKUILEN

- P voor de etalage: geen voetgangers meer

29

Gratis kwartiertje: gaan wandelen met de auto

30

- Kiss+Ride bij scholen: stimulans voor auto (werkt enkel 's morgens (een beetje))

31

- (gratis) bewonersP: stimulering autobezit in de stad

32

- (Grote) parking bij (grote) treinstations: concurrent sterker maken, O.V. wordt alternatief voor de auto, in uiterste nood

33

En ook:

- Ondergrondse parking bij appartementen: hoge weerstand in- en uitrijden -> koppelen aan P-beleid bovengronds
- Gratis (of goekoop) P in centra: beste garantie op volle terreinen en dus onbeschikbaarheid en onbereikbaarheid

34

CONCLUSIES

Meestal te veel ppl:

- Hoog aanbod, dus lage prijs
- Veel autogebruik ten nadele van andere modi
- Nog meer autogebruik, nog meer P-druk (negatieve spiraal)
- Geen inkomsten, dus geen handhaving
- Veel fout P
- Negatief imago openbaar domein
- Geen kwaliteit looproutes, minder voetgangers,verloedering
- Dus niet bereid om hoge prijs te betalen
- Lagere prijzen ...

35

En ook:

- Negatief imago openbaar domein
- Geen kwaliteit looproutes
- Loopafstanden worden minder geaccepteerd
- Meer druk om zo kort mogelijk bij bestemming te P
- minder voetgangers
- Nog meer negatief imago openbaar domein
- ...

36

P-beleid = evenwicht zoeken

- P heeft een prijs, overall!
- Zorg voor gezond basisaanbod
- Speel met weerstanden: loopafstand, duurbeperving, betalend, ...
- Tot een gemiddelde 80% bezetting bereikt is

37

Uitsmijters

38

Dank voor uw aandacht

Joris Willems

joris.willems@telenet.be